Direktoratet for **naturforvaltning**

Rovviltnemnda i region 6 v/Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Statens Hus
7734 Steinkjer

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Dato:
	05/7243 ART-VI-MOK	**02.09.2005**
	Arkivkode:	
	444.6	

Lisensfelling av jerv i region 6 - 2005/2006

Direktoratet viser til sakspapirer fra møte i Rovviltnemnda i region 6 den 16. og 17. august 2005, hvor blant annet lisensfelling av jerv i 2005/2006 var tema. Det vises også til e-mail av 2. september 2005 fra sekretariatet for region 6 til direktoratet, angående tispekvote og fordeling av kvoten ved en evt. lisensfelling av jerv i region 6 i 2005/2006.

Bakgrunn og om myndighetsforhold
Rovviltnemnda har kommet til at de ikke har myndighet til å fatte vedtak om kvoter og kvoteområder for lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2005/2006. På denne bakgrunn anmoder Rovviltnemnda direktoratet om å fatte vedtak om kvoter og kvoteområder for lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2005/2006, i henhold til innstilling som fremgår av protokoll fra møte den 16. og 17. august 2005.

Av forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) fremgår bl.a.;

§ 7 Generelle bestemmelser om vedtak fattet av rovviltnemnden
Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling etter forskriften §§ 8 og 10 og kvote for jakt etter forskriften § 11 når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. forskriften § 4. Nemndens myndighet skal for ulv og bjørn baseres på de siste dokumenterte data om siste års ynglinger fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskriften § 3 tredje ledd. Tilsvarende skal nemndens myndighet for gaupe og jerv baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

§ 10 Kvote for lisensfelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv
Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for skademotivert lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv.

I brev fra Norsk institutt for naturforskning av 20. mai 2005 blir bestandsstatus for gaupe, jerv, ulv og bjørn presentert med grunnlag i verifiserte data fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt. Av denne presentasjonen fremgår at Rovviltnemnda i region 6 ikke har myndighet til å tildele kvote for lisensfelling av jerv i 2005/2006.

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Morten Kjørstad
Telefon:
73 58 05 00

Videre fremgår av rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (…)

Direktoratet vil etter dette foreta en vurdering av Rovviltnemndas anmodning om lisensfelling av jerv i region 6 i 2005/2005.

Direktoratets vurdering

Lovgrunnlaget:

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Viltloven § 12 (Fellingstillatelse for å forhindre at rovvilt gjør skade):

> *Etter nærmere forskrift som Kongen fastsetter kan departementet, uten hensyn til de regler som ellers gjelder, iverksette felling av eget tiltak eller gi tillatelse til felling av et bestemt antall individer av bjørn, jerv, ulv og gaupe for å forhindre skade på bufe eller tamrein. Forskriften skal gi regler om differensiert forvaltning. For å sikre bestandens overlevelse skal det i forskrift fastsettes særskilte kriterier for adgangen til felling i nærmere bestemte områder.*
>
> *Avgjørelsen om felling i henhold til forskrift etter første ledd skal være begrenset til et bestemt område og et bestemt tidsrom.*

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

> *Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.*
>
> *Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

> *I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn.(…)*
>
> *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovvilt-bestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.*

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:
Det nasjonale bestandsmålet for jerv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 39 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3.

Det nasjonale bestandsmålet er videre fordelt på åtte forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 6 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv.

Etter viltloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i viltloven, herunder § 12, for blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Om lisensfelling:
Lisensfelling av jerv er motivert ut fra den skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, og er samtidig et virkemiddel for å begrense veksten og/eller utbredelsen av bestanden. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at lisensfellingen i sterk grad styres mot områder med skadeproblemer. Det er lisensfelling som skal være den normale beskatningsformen også i fremtiden for å redusere skade som jerv påfører bufe- og tamreinnæring, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004).

Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv:
Det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsle dd. Rapporten "Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2004" (NINA minirapport 77) gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. Overvåkingsprogrammet har foretatt en oppdatert beregning av vinterbestanden av jerv i Norge med grunnlag i gjennomsnittlig antall verifiserte ynglinger av jerv i perioden 2002-2004. Beregningene gir et estimat på ca. 264 individer på landsbasis. I perioden 1995-1997 ble bestanden estimert til ca. 220 individer.

Direktoratet konstaterer at jervebestanden på landsbasis i dag er over det nasjonale målet som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). De tre siste årene er det registrert henholdsvis 30, 47 og 47 ynglinger av jerv på landsbasis. Foreløpig status for 2005 basert på tilbakemeldinger fra registreringspersonellet viser at det pr d.d. er registrert 59 ynglinger i Norge, hvorav 15 er innenfor region 6. Det er viktig å merke seg at status på lokalitetene kan bli endret gjennom videre registreringer, kvalitetssikring og endelig gjennomgang av feltregistreringene. Endelig status for 2005 rapporteres av NINA pr. 1. oktober i henhold til det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt.

Sekretariatets innstilling til Rovviltnemnda
Sekretariatets innstilling til Rovviltnemnda er basert på yngleregistreringer av jerv gjort gjennom Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, registrerte jerveskader på sau og tamrein og skadebildet i regionen, samt på foreslått geografisk differensiering i utfordringsdokumentet som miljøvernavdelingene i de tre fylker har utarbeidet til nemnda.

Det er de tre siste årene registrert henholdsvis 5, 14 og 9 ynglinger av jerv innenfor region 6. Foreløpige data fra inneværende registreringssesong viser at det er påvist totalt 15 ynglinger av jerv innenfor regionen, og Rovviltnemnda vil ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling av jerv etter rovviltforskriften §§ 8 og 10 i 2006 dersom endelig status for 2005 blir opp mot foreløpig status.

Av Rovbasen fremgår at det for inneværende beitesesong (pr 24. august) er registrert totalt 91 sauer og lam som drept av jerv innenfor region 6, og halvparten av skadene er registrert i løpet av de siste tre uker. Av disse er 79 registrert i Nord-Trøndelag, 2 i Sør-Trøndelag og 10 i Møre og Romsdal. Innenfor Nord-Trøndelag fylke er det en betydelig økning i antall registrerte skader sammenlignet med de siste år. I perioden 1. april 2004 – 24. august 2005 er det registrert totalt 117 tamrein i Rovbasen som drept av jerv. Av disse er 110 registrert i Nord-Trøndelag og 7 i Sør-Trøndelag. Også for tamrein er det en betydelig økning i antall registrerte skader i Nord-Trøndelag sammenlignet med de siste år.

Med grunnlag i en totalvurdering av jervebestandens størrelse og utvikling, skadesituasjonen på sau og tamrein samt foreslått geografisk differensiering i utfordringsdokument utarbeidet av miljøvernavdelingene til Rovviltnemnda, har sekretariatet foreslått en kvote for lisensfelling av jerv på totalt 13 dyr i region 6 for 2005/2006. I e-mail av 2. september 2005 foreslås en hunndyrbegrensning på kvoten på 7 tisper uavhengig av alder. Totalkvoten er fordelt på nærmere avgrensede lisensfellingsområder, og tispekvoten er fordelt fylkesvis ved at det er satt et antall tisper som maksimalt kan felles innen hvert fylke.

Rovviltnemndas anmodning til direktoratet
Rovviltnemnda er enig i sekretariatets innstilling, og mener at det er vurdert ut fra et godt faglig grunnlag. Nemnda mener innstillingen tar hensyn til næringsinteresser og følger tanken om geografisk differensiering. Nemnda anmoder direktoratet om å gi kvoter og lisensfellingsområder i henhold til innstillingen.

Direktoratets konklusjon
Direktoratet konstaterer at sekretariatets innstilling er utarbeidet på et godt faglig grunnlag. På bakgrunn av en helhetsvurdering av jervebestandens størrelse og utvikling og skadesituasjonen på sau og tamrein innenfor regionen anser direktoratet det for forsvarlig og riktig å fatte vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2005/2006. Direktoratet vektlegger at sekretariatet i samråd med Rovviltnemnda har produsert et utfordringsdokument som skisse for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionen. Det er bl.a. foreslått en geografisk fordeling av ynglinger av jerv med grunnlag i dagens forekomst av jerv samt av hensyn til viktige beiteområder for sau og tamrein.

Ut fra vurderingene ovenfor, og med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om kvote og kvoteområder for lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2005/2006, som er i tråd med innstilling utarbeidet av sekretariatet for region 6 i møte den 16. og 17. august 2005. Tispekvote fastsettes i tråd med anmodning i e-mail av 2. september 2005. Totalkvoten for lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2005/2006 settes til 13 dyr. Det settes videre en hunndyrbegrensning på totalkvoten på 7 tisper uavhengig av alder. Totalkvoten har følgende fordeling på nærmere avgrensede lisensfellingsområder:

- Deler av Aure, deler av Surnadal, deler av Sunndal, deler av Nesset, Rauma, deler av Vestnes, deler av Ørskog, Stordal, Norddal, deler av Stranda, Sykkylven samt deler av Ørsta kommuner i Møre og Romsdal: **2 jerver**

- Oppdal og Rennebu kommuner i Sør-Trøndelag: **2 jerver**
- Tydal kommune i Sør-Trøndelag: **1 jerv**
- Skjækerfjell og Færen reinbeitedistrikt samt resten av Meråker og Stjørdal kommuner i Nord-Trøndelag: **3 jerver**
- Lurru reinbeitedistrikt samt de deler av Østre Namdal reinbeitedistrikt som ligger vest for E6 i Nord-Trøndelag: **2 jerver**
- Resten av Nord-Trøndelag samt Fosenhalvøya i Sør-Trøndelag: **3 jerver**

Det kan maksimalt felles to tisper innenfor Møre og Romsdal fylke, to tisper innenfor Sør-Trøndelag fylke og tre tisper innenfor Nord-Trøndelag fylke.

Fylkesmennene administrerer lisensfellingen av jerv. Direktoratet viser til at fylkesmennene må oversende kart hvor lisensfellingområdenes avgrensning fremgår, sammen med personlig lisens til deltakere i lisensfellingen.

Direktoratet finner at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. En felling i tråd med vedtaket vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4. Det vises til at det har vært betydelige jerveskader på sau og tamrein i deler av regionen over flere år. Det vises også til at bestanden av jerv innenfor regionen er økende.

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Janne Sollie
Direktør

Yngve Svarte
Direktør artsforvaltningsavdelingen

Kopi til:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Statens Hus	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens Hus	7468	Trondheim
Møre og Romsdal fylke	Fylkeshuset	6404	Molde
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Naturvårdsverket	S-106 48 Stockholm		